

F R A M .

Løft ditt hode og syng det ut,
Aldri kuer du vårens skudd,
hvor det er gjørende krefter,
skyter det året efter.

Björnson.

Nr. 1 Utgiver: Ukjent
15.6.1941. Kopier. S end i retning fra Oslo.

DEN FRI PRESSE.

Det kommer etterhvert temmelig mange fri lapper flagrende fra det ukjente. Vi vil oss et land, Norge idag, Tidens Tegn, Norsk Front osv. - allesammen har de sin misjon. Det er ingen grunn til å innkrenke dette arbeidet. Opplagene blir små, og bladene må derfor sirkulere så mye som råd er. Hvert nytt blad øker lesekretsen for usensurert nytt med fri kommentar og usensurerte artikler. Vi ber alle om å hjelpe oss med å spre bladet utover landet. Bladet kommer fra ukjente i postkassen og dere gir det videre til nordmenn. Taushet er gull, men ingen må tvile på at du er nordmann.

UNDER ISEN.

Nå er vi under isen.
Nå er vi underlagt
den grå og skitne isen
av fremmed overmakt.
Tungt hviler den på landet.
Men hör i fjellet vannet,
det sender bud med bekkene
som hvisker ned ad brekkene.
Snart skinner våren levende
i breene.
Det lever under isen, det samler sig i håp,
en strøm av vann, en strøm av liv,
en strøm av sand til dåp.

Nå er vi under isen
av ufrihet og tvang.
Nå er vi under isen,
og vinteren blir lang.
Men hör det suser, strømmer
av ville vårnattsdrømmer,
så levende og skjelvende,
og sneen glir av grenene
bak stenene.
Det suser under isen av evig tro og tross,
en dag skal alle bekker små gå sammen og bli foss.

Nå er vi under isen,
og den er grå og våt.
Det strømmer under isen
så mangen stille gråt.
Men lytt, i steile bratter
hvad er det? Er det latter?
Det bruser i de biende
og vinterbleke liene.
Det knegger tungt og trossende
i fossene.
Det tordner under isen. En dag er det forbi.
En dag skal vi se havet, se solen, være fri!

Nå er vi under isen.
Men håp og tro og stol
på sangene i brisen
som synger nu om sol.
Vårt land er av de steile
så det skal aldri feile,
den våren kommer veltende
som leireklumpen eltende,
står seirende, tross tapene
den skapende.
Den lever under isen, der tusen hjerter slår,
det innestengte Norges udrepelige vår.

FRAM.

Under dette avsnittet vil vi i hvert nummer gi retningslinjene for frigjøringsarbeidet i den utstrekning det er rådelig offentlig å komme inn på detaljer.

Det er mange - kanskje flere enn vi aner - som mener at vi nordmenn bør sitte pent på vår hale og gjøre det beste ut av svineriet. Det er ikke måte på forargelse når ordet "svineri" uttales. Krigen vinnes på andre fronter og England klarer brasene. Du kjenner typer ikke sandt? - Vi skal prøve å presentere deg for noen av de andre typene. Det er mannen som er full av kritikk - den artikkelen var ikke velskrevet - frihetssenderen smører for tykt, ikke tjukt, på - uff alle disse ville ryktene og all den vandle lögnen. Det er mange offer og mye elendighet - men han legger ikke to pinner i kors.

A-nledningen til en velskrevet artikkel var der - han vandrer heller hjem til sin middag, sin slummer, sin sigarett.- En type til kan vi også spandere endel ord på. Det er brumlebassen. Disse fan's tyskerne, disse svina - og slik gulper han opp time etter time. Spør du ham imidlertid om å ta seg av dette eller hint - ja, da er det dårlig med tiden,- kone og barn osv.- Så har vi hele registeret med kvinneligeavskygninger plus de andre mannelige udueligheter når det gjeller arbeid for friheten. Er du en av disse, så ta deg sjöl i nakken. Det bys deg ikke annet enn navnlös död - vi er i kamp, og da teller hver mann, gammel som ung og mann som kvinne - vi må alle löfte sammen. Det kommer til å röyne hardt på, for det venter ikke oss annet enn det som Churchill lovet Stor-Brittannias folk: tårer, svett og blod - for å gjøre sitatet kort. Vi må selv ta oss fram og faie rent med den bistand Stor-Br. er istand til å gi oss. Det blir i alle fall det norske folket som må bære friheten fram.

Kampen får to sterkt adskilte faser, som begge er preget av bittert alvor og arbeidsomhet:

1. Den passive motstand. 2. Frigjøringskampen

1. Den passive motstand:

a. Nyhetstjeneste. b. Celledannelse. c. Tilfeldig og organisert boikott. d. Sabotasje. e. Streiker. f. Stønad av nødstilte nordmenn. g. Oppøving for frigjøringskampen. h. Avstraffing for N.S.-overgrep.

Stoffet vil bli omtalt i samme rekkefølge som ovenfor. Vi må imidlertid peke på følgende: Taushet, forsiktighet, arbeidsomhet og fasthet. Det tyske maktapparat har mange gode kort på hånden, og det betenker seg ikke på å bruke dem. Vi må imidlertid ikke la oss imponere. Våre kort er bedre.

a. Nyhetstjeneste. Det er ikke forbeholdt noen få ivrige sjeler å drive dette arbeide. Hvis du har det utstyret som trenges, så ta fatt. Arbeidet organiseres slik: Redaksjon - stensilskrivning - mangfoldiggjørelse - spredning. Hvert ledd av arbeidet må være knyttet sammen bare med en eller to personer således at første og siste ledd overhodet ikke kjenner hverandre. Manuskripter og stensiler brennes. Stoffet skal alltid være nøkternt, unngå blomstret språk og feite ord. Löse rykter er bannlyst. Still ikke navngitte personer i gapestokken uten at du har sikre opplysninger.

Kritiser ikke forholdene før 9. april 1940. Det gir tyskerne og N.S. eventuelt gode kort. Artikler fra andre blad står alltid til rådighet. Etter vår mening skal bladene være preget av GÅ-PÅ. Vær særlig forsiktig ved innkjöp av stensiler, papir og sverte. Hold vakt under arbeidet. Spreaderne bör helst arbeide med hansker. Det er særlig påkrevet at bladene sendes utover bygdene.

I dette arbeide kan store deler av folket delta. Artikler eller meldinger av særlig verdi kopieres og sendes videre. Fremfor alt - bladene må alltid sirkulere.

Klikker de trykte bladene så bruk den gode gamle budstikka, men nevnt aldri kilder. Vi får etterhvert en viss evne til å sile fra det overdrevene og gale.

b. Celledannelse. Hvert kvartal, hver grend og hver arbeidsplass skal ha sin hemmelige celle av tause og sikre menn og kvinner.

Hvert medlem sikrer seg kontakt med pålitelige folk utenfor, slik at det om nødvendig kan samles en slagkraftig tropp på kort varsel. Troppene kan gjøre effektivt og nyttig arbeid ved hirdprovokasjoner og overfall, ved streiker, innsamlinger, ved militær oppøving osv. Kontakt med nabocellene er det første som må ordnes. Budstikken må når det er nødvendig gå kvikt mellom cellene. Neste ledd i arbeidet blir å føre folk i celledistriktet i manntall, slik at alle er klar over hvem der sogner til N.S., hvem der er indifferente eller slappe - og hvem som er sikre. Sivile tyskere må cellene også ha et våkent öie med. I eventuelt propagandaarbeid må cellene spesielt ta seg av de slappe - det gjeller å gå fram med hard hånd for å sveise folket sammen. Stemningen er stort sett upåklagelig. Men vi må komme dit at vi på den ene siden har en fast blokk på vel 99% av folket som helt er preget av frihetsviljen uten hensyn til kampens skiftende bilde. På den annen side står tyskerne og deres leiesvenner N.S.

Vi vil ellers komme inn på cellenes arbeid i de neste avsnitt. Fortsettes i neste nummer.

DET GJÆRER I TYSKLAND.

Noen Tysklandsreisende forteller at alt er straalende dernede - andre gir mere eller mindre rustende skildringer av forholdene. Vi har inntrykk av at forretningsreisende lett lar seg bluffe av yttre ro og orden. De kommer ikke i kontakt med de store arbeidende masser, (tyskerne passet meget godt paa sine gjester fra Landsorganisasjonen, slik at disse heller ikke fikk kontakt med den store arbeidermasse. Hvorfor?) - det er der det gjærer. Vi gjengir følgende vers som pynter fasadene bl.a. i Berlins arbeiderstrøk. De er karakteristiske for stemningen:

Wir wollen keine Kriege,
Wir wollen keine Siege,
Wir wollen keine neuen Reiche,
Wir wollen Hitler nur als Leiche.

x x x

Man singt ein Lied im ganzen Land:
"Wir fahren gegen Engeland",
Und wenn man einer wirklich fährt,
dann wird er für verrückt erklärt.

SOVJETSAMVELDET - TYSKLAND OG NORGE.

Enig eller ikke enig i Sovjets indre eller yttre politikk - det er naa likegyldig. **V a a r k a m p** er rettet mot Tyskland for Norges indre og yttre frihet, og alt som kan bidra til aa svekke eller knekke Tyskland er velkomment. Vi maa derfor tross vaar innstilling i Finlandskrigen og tross Sovjets indre framferd regne Sambandet som vaar kampfelle. Det er mulig at Quisling etter tysk paatrykk (meget mulig ogsaa etter egen innskytelse) vil erklære at Norge slutter seg til den "hel- lige" krig mot Sambandet. Det vil kanskje smake enkelte som ellers stiller seg meget avvisende overfor NS. Slike personer kan uten videre, slik som stillingen naa er, betegnes som forredere. Vi faar haape at kampen fører det russiske folk og de andre folkeslagene innen Samba det fram til en sund demokratisk styremaate. De goder revolusjonen i 1917 ga folkene i Sambandet kan en ikke ta fra dem.

For noen tid siden blev der - som det naa er almindelig kjent - sendt Reichskommissar en henvendelse undertegnet av 43 riksforbund ved deres formenn. Av Fritt Folk blev skrivelsen til aa begynne med betegnet som noe likegyldig vrøvl, noe som avisen enn ytterligere poengterte ved aa vie den tre eller fire redaksjonelle ledere, den ene mer fnysende enn den annen, - leserne kunne næsten komme til aa tro at NS folte seg rammet!

Det nazistiske styre var ikke tilfreds med dette, og sist onsdag hadde Reichskommissar bestemt seg til aa sette kronen paa verket ved aa gjørehenvendelsen om til drama. Med aapent blick for betydningen av sensasjonell regi hadde han anordnet et møte i Stortingets store sal, hvor programmet var satt opp slik som bare tysk mentalitet kan formaa aa gjøre det. Vi har hatt anledning til aa snakke med en av dem som var tilstede, og skal etter hans beskrivelse søke aa gjengi hovedlinjene i be- givenheten:

Etterat Reichskommissar - forteller vaar hjemmelsmann - med tysk presisjon og høflighet hadde latt selskapet

som var innbudt til aa ta del i denne "Besprechung" vente paa minuttet i en time, fyltes salen av tyske embesmenn, pressemenn og norske overløpere, og saa kom kommissæren og tilbørlig avstand bak ham hans stab. Kommissæren stilte seg med en gang paa katetret og begynte med nervøs iver paa et røblende og lavmelt tysk aa ramse opp sin tale, som han - det faar en vel gaa ut fra - neppe paa forhaand hadde større kjennskap til. Han har alltid vært mer eller mindre uheldig i valget av sekretær. Talen var en rekke sitater fra Fritt Folk, Quisling og Gulbrand Lundetaler og han hadde ikke engang gjort seg den umake aa klistre utklippene ihop med saa megen eftertanke at det blev en smule logisk sammenheng. - Kommissæren begynte med aa nevne at det var en liten brøkdelt snøtt nok det av den slags foreningen her i landet, da der fantes 1000'ner - sier og skriver tusener - av andre slike. De representerte altsaa et saa forsvinnende mindretall at de næsten ikke var verdt aa nevne. Kommissæren hadde ikke tid til aa si, hvem alle de andre tusener var. Men disse 43 herrer representerte overhodet ikke noen foreningen, for de hadde tillatt seg aa underskrive uten aa konferere hverken med foreningene som helhet eller med deres styre. Med spirituell tysk ironi vilde han meddele, at han hadde tillatt seg en liten "indiskresjon" og hadde undersøkt hvordan dette egentlig forholdt seg. Og han kunde saaledes som eksempel nevne hr. Buland (Arbeidernes Landsorganisasjon), som hadde fordristet seg til underskrift, uten at Jens Tangen hadde det ringeste kjennskap til det. (Landsorganisasjonen hadde kjennskap til B.'s underskrift og er naa i skarp konflikt med Terboven p.g.a. hans forordning.) En stor del av foredraget blev naa viet hr. B. Noe svar paa anklagen var der selvsagt ikke anledning til. Vaar hjemmelsmann tør ikke ha noen mening om forholdene i L.O., men han mener aa ha grunn til aa tro, at uttalelsen innebar en grov løgn. Det bygget iallfall nærmest paa en frekkhet, naar kommissæren paasto, at forholdet hadde vært tilsvarende ogsaa i de andre foreninger. Men saa kom den kommissariske logikk: Til tross for at de var demokrater, hadde herrerne optratt ytterst egenraadig ved aa handle paa egen haand og da kommissæren selv som nasjonalsosialist mente at lederne (in casu: formennene) aldri bør opptre selvraadig, maatte han innta det forstaaelsesfulle standpunkt strengt aa fordømme en saann opptreden. Til sin sorg hadde han derfor utstedt en ny Verordnung, hvis innhold han leste opp. Han var dermed ferdig med grunnlaget for sine betraktninger over denne sak og gikk over til mere generelle betraktninger. Tilhørerne fikk seg servert forsikringer om hans egen brennende interesse for Norges sak paa den ene side og deres egen nasjonale ussel-dom paa den annen. De var engelsk oppdragne og engelske agenter og representerte helt ut det foraktelige plutokrati. Og saa komalt fra Fritt Folk og herrerne maatte gjennomgaa den tortur aa lytte til det vanlige Berliner-lirum-larum. De fikk naa selv ta følgerne av sine handlinger og for aa statuere et eksempel kommanderte han følgende til aa ta plass ved siden av talerstolen:

dr. Jørgen Berner, Norsk Lægeforening,
Buland, Arbeidernes Faglige L.O.
Advokat Paul Frank, Norges Handelstands Forening,
Torbjørn Henriksen, Norsk Kommuneforbund,
Oscar Røine, Norsk Postforbund.

En flokk soldater stilte seg omkring de oppropte. Helt om marsj! Heraus!

Kommissæren var ferdig med sin del av forestillingen og gikk. Etter hans sortie kom kommissarisk Hagelin og besteg talerstolen mens hans flakkende blikk gled usikkert rundt uten aafeste seg noe sted. Hagelin fant det nødvendig aa bedyre at ingen var saa

god nordmann som han, - ja, alt høyere betraktet var han og hans medkommissarisker de norske nordmenn i Norge. Det hadde smertet ham dypt aa skjønne, at den berømbede skrivelse var rettet nettopp mot dem, og han hadde derfor igjen maattet utstede en forordning og denne vilde han lese opp. Den vil som vanlig komme ut i trykk, hvorfor det kan være av mindre interesse aa ta den med her. - Kommissariskene maatte naa (fordømtlig igjen meget mot sin vilje) sette bestemmelsene i kraft. Og dermed delte han de representerte foreninger i to deler, hvorav den ene blev oppløst. I den annen del blev formenn og sekretærer satt ut av funksjon og en representant for departementet satt i deres sted med oppdrag uoppholdelig aa beslaglegge foreningenes eiendeler, stenge kontorene og overta ledelsen. Vi anbefaler alle aa lese forordningen. Det er naa slutt paa vaar forsamlingsfrihet. Vi kan ikke bruke vaare organer til aa si fra naar det passer oss. Kampen naa skjerpes ytterligere. Medlemmene melder seg ut av foreninger som ikke kan omraa seg selv. Foreningene vil bli brukt mot medlemmene og folket. Fører ikke denne linjen fram eller tyskerne svarer med tvungent medlemskap med tvangsinndrivning av kontingenten - da er det bare et svar - alvorlig sabotasje eller arbeidsstans. Vi taper skanse etter skanse uten aa sette oss alvorlig til motverge. Det nytter ikke med pene protestskriv.

LEVE KONGEN OG DET NORSKE FOLKET!

FRAM FOR ETT FRITT NORGE !

Redaksjonen avsluttet 22. 6. 1941.